

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 6ης Οκτωβρίου 2006

σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μέτρων για την αποτελεσματικότερη προστασία των τραπεζογραμμάτων ευρώ από την παραχάραξη

(ΕΚΤ/2006/13)

(2006/C 257/07)

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 106 παράγραφος 1,

το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και ιδίως τα άρθρα 16 και 34.1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η συνθήκη και το καταστατικό έχουν αναθέσει την έκδοση τραπεζογραμμάτων ευρώ στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και, με την άδεια αυτής, στις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) των κρατών μελών χωρίς παρέκκλιση.
- (2) Στο ως άνω καθήκον συμπεριλαμβάνεται η διασφάλιση της ακεραιότητας και της καλής κατάστασης των τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία, και, επομένως, της εμπιστοσύνης του κοινού στα τραπεζογραμμάτια ευρώ.
- (3) Το πλαίσιο του Ευρωσυστήματος για τον εντοπισμό πλαστών τραπεζογραμμάτων και τη διαλογή κατάλληλων προς κυκλοφορία τραπεζογραμμάτων από πιστωτικά ιδρύματα και λοιπούς φορείς που κατ'επάγγελμα χειρίζονται μετρητά⁽¹⁾ (εφεξής το «πλαίσιο») θεσπίζει εναρμονισμένα πρότυπα και διαδικασίες ανακύκλωσης τραπεζογραμμάτων εντός της ζώνης του ευρώ. Ειδικότερα, για τη διενέργεια ελέγχων γνησιότητας και καταλληλότητας τραπεζογραμμάτων που πρόκειται να τεθούν εκ νέου σε κυκλοφορία μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων τα οποία έχουν ελεγχθεί με επιτυχία από ορισμένη ΕθνΚΤ. Εν προκειμένω οι ΕθνΚΤ παρέχουν στους κατασκευαστές μηχανημάτων επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων τη δυνατότητα υποβολής των εν λόγω μηχανημάτων σε κοινούς ελέγχους, οι οποίοι είναι έγκυροι σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ και διενεργούνται με χρήση κοινών δεσμών ελέγχου που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, επιλεγμένες κατατάξεις πλαστών τραπεζογραμμάτων ευρώ. Συνεπώς, η διενέργεια των εν λόγω ελέγχων απαιτεί πλαστά τραπεζογραμμάτια της ίδιας κατάταξης τόσο για τη σύσταση όσο και για τη συμπλήρωση των κοινών δεσμών ελέγχου και, κατ'επέκταση, τακτική ανταλλαγή και μεταφορά των εν λόγω τραπεζογραμμάτων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ των ΕθνΚΤ.
- (4) Το άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001 της 28ης Ιουνίου 2001 σχετικά με τον καθορισμό των αναγκαίων μέτρων για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κίβδηλεια⁽²⁾ υποχρεώνει τις αρμόδιες εθνικές αρχές να υποβάλλουν αμελλητί στα εθνικά κέντρα ανάλυσης (ΕΚΑ), για ανάλυση και αναγνώριση, τα απαραίτητα δείγματα που τα εν λόγω κέντρα ζητούν για κάθε τύπο τραπεζογραμματίου για το οποίο υπάρχουν υπόνοιες πλαστότητας. Ακόμη, τα ΕΚΑ υποχρεούνται να αποστέλλουν στην ΕΚΤ κάθε νέο τύπο ύποπτου τραπεζογραμματίου που ανταποκρίνεται στα κριτήρια τα οποία θεσπίζει η ΕΚΤ για σκοπούς ανάλυσης και ταξινόμησης.

⁽¹⁾ Είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση www.ecb.int.

⁽²⁾ ΕΕ L 181 της 4.7.2001, σ. 6.

- (5) Οι υποχρεώσεις στις οποίες υπόκεινται οι αρμόδιες εθνικές αρχές και τα ΕΚΑ κατά το άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001 ισχύουν με την επιφύλαξη της εθνικής ποινικής νομοθεσίας. Ειδικότερα, δεν είναι δυνατό να εμποδίζουν τη χρήση ή τη διατήρηση ύποπτων τραπεζογραμματίων ως αποδεικτικών στοιχείων στα πλαίσια ποινικών διαδικασιών. Σε πολλά κράτη μέλη η ρύθμιση αυτή παρακωλύει σοβαρά τη διαθεσιμότητα των πλαστών τραπεζογραμματίων για τα ΕΚΑ και τις ΕθνΚΤ που δεν αποτελούν ΕΚΑ.
- (6) Η χρήση, ο έλεγχος και η διαρκής βελτίωση των μηχανημάτων επεξεργασίας τραπεζογραμματίων συνιστούν μέσα που διευκολύνουν τον εντοπισμό πλαστών τραπεζογραμματίων και, επομένως, συμβάλλουν στη θέση τραπεζογραμματίων ευρώ σε κυκλοφορία κατά τρόπο που να τα προστατεύει από την παραχάραξη.
- (7) Για το λόγο αυτό είναι σημαντικό να επιτραπεί επίσης η μεταφορά πλαστών τραπεζογραμματίων από τα ΕΚΑ και τις ΕθνΚΤ που δεν αποτελούν ΕΚΑ για τους σκοπούς του πλαισίου, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των εκκρεμών ποινικών υποθέσεων.
- (8) Το άρθρο 10 της συνθήκης απαιτεί από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών και δικαστικών αρχών, τη λήψη κάθε μέτρου απαραίτητου για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου.
- (9) Η αποτελεσματική προστασία του ευρώ από την παραχάραξη αποτελεί σημαντικό στοιχείο του κοινοτικού δικαίου. Οι προσπάθειες πρόληψης της παραχάραξης αφορούν τόσο την Κοινότητα, δυνάμει της αρμοδιότητάς της σε σχέση με το ενιαίο νόμισμα, όσο και τα κράτη μέλη, δυνάμει της αρμοδιότητάς τους στη σφαίρα του ποινικού δικαίου και των πολιτικών καταπολέμησης της οργανωμένης εγκληματικότητας.
- (10) Γενικά, το ποινικό δίκαιο και οι κανόνες της ποινικής δικονομίας δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Κοινότητας, εκτός αν το απαιτεί η διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου. Σε κάθε άλλη περίπτωση είναι δυνατό να απαιτείται η θέσπιση μέτρων βάσει του τίτλου VI της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με την αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις.
- (11) Το άρθρο 29 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση προβλέπει ότι ο στόχος της ΕΕ, ο οποίος συνίσταται στην παροχή στους πολίτες υψηλού επιπέδου προστασίας εντός ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, με την ανάπτυξη από κοινού δράσης μεταξύ των κρατών μελών, επιτυγχάνεται, μεταξύ άλλων, μέσω της προσέγγισης των κανόνων σε ποινικές υποθέσεις στα κράτη μέλη.
- (12) Η ευθύνη του Ευρωσυστήματος να διασφαλίσει την ακεραιότητα και την καλή κατάσταση των τραπεζογραμματίων ευρώ σε κυκλοφορία απαιτεί τη διατύπωση συστάσεων σε σχέση με ορισμένους δικαιολογικούς στόχους, παρέχοντας πάντως στις αρχές της ΕΕ και τις εθνικές αρχές τη δυνατότητα να εξετάζουν τους εν λόγω στόχους και να θεσπίζουν τα κατάλληλα μέτρα για την εφαρμογή τους.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει τη δυνατότητα υποβολής πρότασης για διευρυνση των εξουσιών των ΕΚΑ και των ΕθνΚΤ που δεν αποτελούν ΕΚΑ, προκειμένου να δύνανται να διατηρούν αναγνωρισμένα και αναλυμένα δείγματα πλαστών τραπεζογραμματίων, να ζητούν την παράδοσή τους και να τα μεταφέρουν νομίμως εντός της ΕΕ για τους σκοπούς του πλαισίου. Ειδικότερα, το άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001 θα πρέπει να τροποποιηθεί και, ως εκ τούτου, το άρθρο 4 παράγραφος 3 να διαγραφεί. Αν μη τι άλλο, η εν λόγω παράγραφος 3 θα πρέπει να τροποποιηθεί, προκειμένου η χρήση ή η διατήρηση πλαστών τραπεζογραμματίων ως αποδεικτικών στοιχείων στα πλαίσια ποινικών υποθέσεων να μην παρακωλύει την πλήρη εφαρμογή του άρθρου 4 παράγραφος 2, εκτός εάν η εν λόγω εφαρμογή είναι αδύνατη, λαμβανομένων υπόψη της ποσότητας και του τύπου των κατασχεθέντων πλαστών τραπεζογραμματίων.
2. Παρόλο που η τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001 είναι απαραίτητη προκειμένου να καταστεί δυνατή η μεταφορά πλαστών τραπεζογραμματίων για τους σκοπούς του πλαισίου και η παράδοσή τους από τις εθνικές αρχές, θα μπορούσε εν προκειμένω να εξεταστεί κατά πόσο μπορεί να αποβεί χρήσιμη η από κοινού δράση βάσει του τίτλου VI της συνθήκης ΕΕ. Συγκεκριμένα, θα μπορούσε να εξεταστεί η δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 31 παράγραφος 1 στοιχείο ε) της συνθήκης ΕΕ, δεδομένου ότι τα κατασχεθέντα πλαστά τραπεζογραμμάτια χρησιμοποιούνται ως αποδεικτικά στοιχεία στα πλαίσια ποινικών διαδικασιών που εκκρεμούν ενώπιον εθνικών δικαστικών αρχών. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνήσουν ώστε το προσωπικό των ΕΚΑ και των ΕθνΚΤ που δεν αποτελούν ΕΚΑ να μπορεί, στο βαθμό που δεν βλάπτονται τα δικαιώματα ύποπτων και κατηγορουμένων, να μεταφέρει νομίμως και να διατηρεί μία ποσότητα κατασχεθέντων πλαστών τραπεζογραμματίων για τους σκοπούς του πλαισίου, υπό τον όρο της απόδοσής τους αμελλητί στις εισαγγελικές ή δικαστικές αρχές, εφόσον αυτές το ζητήσουν.

3. Ανεξαρτήτως της λήψης των ως άνω μέτρων, τα κράτη μέλη ενδέχεται να χρειαστεί να τροποποιήσουν την οικεία εσωτερική νομοθεσία, προκειμένου να διευκολυνθεί η διατήρηση και μεταφορά κατασχεθέντων πλαστών τραπεζογραμματίων για τους σκοπούς του πλαισίου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, ιδίως, να εξετάσουν τη δυνατότητα κατάργησης εθνικών διατάξεων που προβλέπουν ότι τα κατασχεθέντα πλαστά τραπεζογραμμάρια πρέπει να παραμένουν πάντα στα αρχεία ορισμένου δικαστηρίου, να καταστρέφονται, να παραδίδονται αποκλειστικά στην αστυνομία ή να παραμένουν εντός της εθνικής επικράτειας.
4. Ανεξαρτήτως της λήψης των ως άνω μέτρων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν τη δυνατότητα ενίσχυσης και προώθησης πρακτικών ρυθμίσεων με τις οικείες ΕθνΚΤ, βάσει των οποίων τα πλαστά τραπεζογραμμάρια παραδίδονται στις ΕθνΚΤ για τους σκοπούς του πλαισίου και ανταλλάσσονται μεταξύ των ΕθνΚΤ, ενδεχομένως μέσω της άσκησης διακριτικής ευχέρειας εκ μέρους των εισαγγελικών ή δικαστικών αρχών.

Η παρούσα σύσταση απευθύνεται στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και στα κράτη μέλη.

Φρανκφούρτη, 6 Οκτωβρίου 2006.

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ
Jean-Claude TRICHET
